

Verksamhetsberättelse för Lau Hembygdsförening 2011-03-20--2012-03-25

Styrelsen för Lau Hembygdsförening avger härmed följande berättelse för verksamheten:

1.

Årsmöte hölls den 20 mars 2011 i Lau bygdegård. Efter välkomna-hälsning av ordf Stefan Haase inleddes årsmötesförhandlingarna, som leddes av ordf och sekr.

Till justeringsmän valdes Yvonne Skogström och Gunlög Pettersson. Det gångna årets verksamhet presenterades. Revisionsberättelsen lästes upp och godkändes. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Följande styrelse valdes på 2 år: Stefan Haase ordf, Birgitta Olsson sekr och Lotta Hanell ledamot. Följande ledamöter kvarstod 1 år: Börje Skogström vice ordf, Ulla-Britt Lindén kassör, Anna Jutehammar ledamot och Robert Karlsson ledamot.

Revisorer: Rolf Ebbesson Botvide och Katarina Björn Botvide omvaldes för 1 år.

Revisorssuppleanter: Maj Lindström Sunnkörke och Yvonne Fougled-Melin Sunnkörke.

Valberedning: Eddie Olsson Sunnkörke sammankallande, Karo Dotes Gannor och Elsie Pettersson Kauparve omvaldes för 1 år.

Till kaffekommitté utsågs Gunnar och Gunnel Mannervik Kyrkänge och Anders och Ninni Wästlund Husarve.

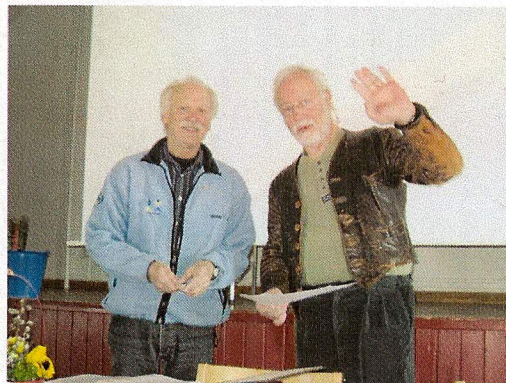
Årsmötet beslutade att årsavgiften skall vara 50 kr för enskild och 100 kr per familj.

Aktiviteter under det kommande året presenterades.

Anders Wästlund informerade om planerna på en Fiberförening i Lau, som om den bildas skall gräva ner fiberoptisk kabel till alla som vill vara med, vilket kommer att bli nödvändigt när det gamla kopparnätet kommer att släckas

Lina Djurman och Annie Niklasson sjöng sedan vackert och Lina spelade piano, det var trevlig och finstämd musik, som de fick varma applåder för.

Därefter dracks kaffe med gemytlig samvaro och under tiden såldes 4 lotterier. Anne-Marie Olsson Storm informerade om inköp av hjärtstartare till socknen. Därefter informerade Anders Wästlund om föreningens hemsida www.lau.se och visade exempel från denna.

Årets föredrag höll Bosse Carlgren och Las Jakobsson. De berättade på sitt gladlynta och humoristiska vis om alla sina år med Gutamål i Radio Gotland. De visade bilder, berättade om nygutniska och gamla ord och sjöng kluriga visor. Det var en rolig och lite nostalgisk stund, särskilt som Bosse en gång varit Laubo och återsåg många gamla vänner.

Som vanligt avslutades dagen med dragning på lotterierna och det dignande vinstbordet tömdes snabbt.

2.

Sammanträden: Styrelsen har haft 7 protokollförda sammanträden under året. Men vi har pratat om allt möjligt vid de arbetsdagar/kvällar föreningen hållit, samt vid övriga träffar och möten.

3.

Medlemmar: Lau Hembygdsförening har 206 medlemmar. Men det skulle vara roligt om ännu fler ville komma med i gemenskapen! Du som läser det här och ännu inte är medlem: bli medlem och värva dina grannar och vänner! Vi vet att alla inte hinner arbeta inom föreningen, men med ett medlemskap stöttar du föreningen moraliskt.

4.

Kluckartäppu har som vanligt hållits i gott skick. När den myckna snön äntligen smält, fagades Täppu av föreningsmedlemmar så tidigt som möjligt, för växtligheten kommer upp fortare här än på andra ställen. Gräsmattan har som vanligt klippts under växtsäsongen av Yvonne och Börje Skogström. Bandtunen längs norra sidan är en prydnad, men tunen på

södra sidan behöver på sikt sättas om, hoppas det kan göras i vår. Inga träd har klappats denna vinter. Bernt Kolmodins jättefina fågelholkar har varit bebodda.

Hemlighuset har som vanligt skötts av Lotta och Robert, något som är av nöden när nöden blir stor på en så intensiv besöksplats som Lau kyrka. Eftersom det ofta behöver tömmas, är dasset en mycket nödig inrättning. Dess spåntak började bli dåligt, särskilt på södersidan, så en sommarlördags förmiddag la Lotta, Börje och Stefan nytt spåntak på denna sida, det blev ganska skapligt.

Vår fina informationstavla har många läsare året runt! En engelsk och tysk informationstext sitter på baksidan till hjälp åt våra utländska besökare. På skyltstället sitter en liten tavla där föreningen sätter upp info om olika arrangemang.

Sockenmagasinets spåntak har börjat murkna och håller numera inte längre tätt, så det måste förnyas under 2012. Vi har beställt spån av Lasse Olsson i Ardre och ansökt om bidrag från Länsstyrelsen och de har beviljat oss det.

Kvällen före midsommarafteon kläddes i sedvanlig ordning midsommarstången av många föreningsmedlemmar med gäster. Det är en gemytlig arbetsfest som många ser fram emot att delta i. Eddie Olsson, Göran Lindén, Börje Skogström och Robert Karlsson hade som vanligt huggit en massa björkar en dag i förväg. Folk hade tagit med sig blommor och av dessa och finklippta björkkvistar band man vackra kransar. Det är en stor krans som träs vågrätt runt stången och på den hängs 6 små lodräta kransar. Det är märkligt, men också detta år blev stången den vackraste vi någonsin haft! Själva resningen är alltid en aning äventyrlig, men det gick lyckligt också detta år. Midsommarstången uppskattas mycket av sockenbor och besökare, bla pga sin ovanliga utformning. Den stod kvar till in i september, då den för första gången med lätthet kunde tas upp. Det nya röret som stången stod i med rejäl cementgjutning runt ikring hade avsedd effekt: röret stannade kvar i jorden och stången flög upp. Medlemmar rensade sedan stången och kransarna och stoppade in alltihop i sockenmagasinet till nästa år. Sedan bjöd Gittan på kaffe, inte dumt!

Midsommarfesten firades som vanligt i vackert väder mellan kl 13 och 15, fast det såg oroande ut med regn på förmiddagen. Men lagom till firandet sprack det upp, solen sken som

den skall och det blev ganska varmt och skönt. Människor från Lau, När och Fjärran strömmade till i aldrig förut skådad mängd och snart var Täppu full av glada midsommarfirare. Rolf Lindström hade ordnat den nödvändiga högtalarutrustningen. Firandet går till på samma sätt varje år och börjar med att Stefan hälsar välkomna. När-Lau folkdanslag under ledning av Ulla Söderström hade sedvanlig dansuppvisning till musik av Elisabeth Franzén och Karin Myhrgren och Jonas Söderström. Detta var deras sista framträdande, efter midsommaren skulle folkdanslaget sluta med sin verksamhet pga åldersskäl. Det kändes lite vemodigt, men vi får vara glada för att de förgyllt vår midsommarfirande med så fin dans och musik i så många år.

Agneta Ödegaard och Lotta Hanell ledde lekarna runt midsommarstången till Katarina Björns musik och efteråt följde den efterlängttade glassutdelningen till alla barnen. Björn och Katarina Björn spelade som vanligt några klämmiga låtar på silverbasharpa. För andra året spelade medlemmar ur Brändus Sväinpälsar durspel och sjöng på sitt oefterhärmliga sätt. Till sist spelades allspel under Allan Nilssons ledning med stort antal deltagare. Allan var lite bekymrad för han hade skadat vänstra mittfingret och hade bandage, men när det kom till skarpt läge, så visade det sig att han kunde spela ändå. Här spelade Stig Larsson, Göran Jonsson, Katarina Björn, Göran "Hemman" Larsson, Rolf Lindström och Gunnar Mannervik från socknen, samt de utsoknes spelmännen Allan Nilsson, Harald Norrby och Osborne Nyström, förstärkta av Haralds son Johan Norrby, Johnny Olsson, Tommy Wahlgren och Karin Sutare. Det är ett mycket uppskattat musikframträdande, efter vilket det verkligen känns, att nu är midsommaren här!

Gittan Olssons välsmakande dricka intogs i skuggan av några askar under eftermiddagens program, uppskattad av alla med den rätta känslan för sådan kulturdryck. Besökarna köper kaffe och bakverk av Lau café och Hantverk, en del har med egen kaffekorg eller rejäla luncher, som intas i gräset i eller vid de utställda borden i Täppu. Firandet är ett par timmars avspänd samvaro med musik och glada samtal vänner emellan i vackert sommarväder.

Några minuter före 15.00 kimbade Anne-Marie Olsson Storm och Emma Djurman på kyrkklockan och alla som ville samlades i kyrkan för att sjunga sommarpsalmer. Detta år höll Mikael Hakalax andakt och Åsa Nilsson spelade orgel inför en fullsatt kyrka, cirka 500 deltagare. Mäktigheten i psalmsången när alla vågar ta i är något som man annars aldrig får uppleva. Varje år tas kollekt upp till förmån för Lau hembygdsförening och detta år blev det rekordkollekt, 6.090 kr! Folk var väldigt generösa detta år, för vi hade föraviserat att vi skulle skänka hela kollekten som en grundplåt till inköp av hjärtstartaren till socknen. Initiativet visade sig bli mycket lyckat, andra föreningar mfl följde hembygdsförenings exempel och till senhösten kunde en hjärtstartare inköpas. Anne-Marie Olsson Storm höll i allt detta. Hjärtstartaren är placerad innanför fönstret i farstun i Lau fd skola.

Gunlög Pettersson hade som vanligt tagit fram en vacker adventsgran, en riktigt stor och bossig sak. Med betydande möda i blåsigt väder satte Börje, Robert, Stefan och Boen Lindström upp granen och ljusslingan till 1:a advent. Efter en stund kom Eddie och hjälpte till och sen kom Gittan med värmande kaffe. Granen lyste upp Kluckartäppu till slutet av januari, då den släcktes och fram på vårvintern högg Börje och Stefan ner granen

5.

Gravfältet Bandeläins Täppu har som brukligt slagits i början av juli. Halva tiden går åt till slätter, andra halvan till kaffedrickning och prat. En rastplatsmöbel har varit utplacerad för

besökarna att äta matsäck vid. Infoskylten med svensk, engelsk och tysk text har uppskattats, det kommer folk nästan året runt.

Lau Kälðu fagades en vacker vårdag, vi brukar ha tur med vädret. Robert tömde bassängen på vatten och den skurades ren och fin. Med många hjälpsamma armar gick arbetet lätt, trots att det blev två släpkärreläss med löv och kvistar. Som vanligt bjöd Gertrud deltagarna på kaffe efteråt, vilket intogs i den nyutsatta rastplatismöbeln. Slåtter och trimning genomfördes inför basaren på Laus Backar i mitten av juli, ett rätt stort arbete detta regniga år med kraftig växtlighet. Det är viktigt att det ser snyggt ut när socknen får många besökare. Stefan försökte hålla gräsmattan välklippt under säsongen, men det var heller inte så lätt så som gräset växte! Rastplatismöbler har som vanligt placerats ut nere och uppe och kommunen har skött sopbehållaren, vilket fungerar bra. Källdhuset har hållit sig vitt och vackert i många år, men nu är det dags för kalkning av väggarna och tjärning av taket. Den flerspråkiga infoskylten har varit uppskattad. Lau Kälðu är inte bara en plats där massor av folk hämtar vatten, det är också en mötesplats för en stunds samtal i samband med vattenhämtningen. Det är en ständig ström av människor här, det är roligt att Kälðu används.

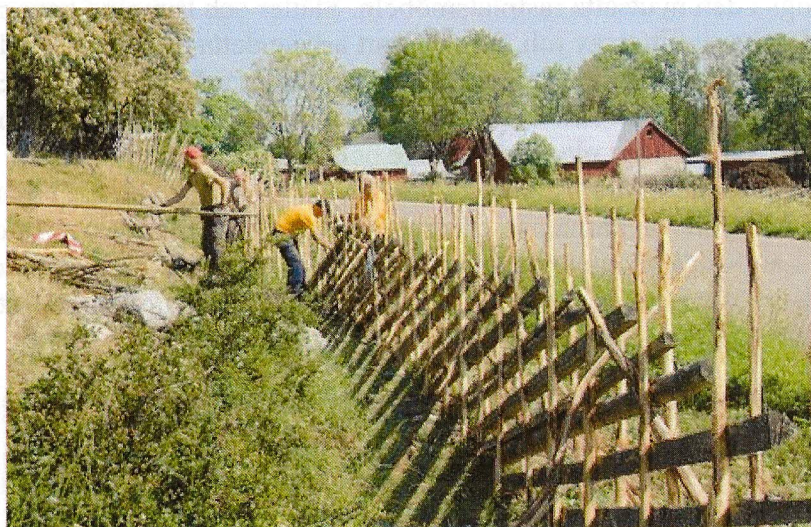
6.

Kulturstigen på Lausbackar har många besökare, inte bara på sommaren, utan året runt, tom när det är snö. Sockenbor och utifrån kommande tar en kortare eller längre promenad och njuter av det vackra landskapet. På skyltstället vid parkeringsplatsen skulle en engelsk och tysk översättning av samma typ som vid Kluckartäppu sättas upp, men det återstår ännu att göra. Likaså nya inplastade infoblad i en sorts ringpärmar på svenska, engelska och tyska, vilka besökaren kan låna vid rundvandringen, får se om vi kan få det gjort i år. Stigmarkeringsstolparna behöver också förnyas.

7.

Det stora arbetet med trimning och småröjning längs tunarna vid Gumbaldekviäar och hela Aurkväiar till skyltstället ända bort till skogshörnet har utförts av Bernt och Ulla Kolmodin. Stigen mellan skogshörnet och Godugnen samt slänten vid Kälðu har trimmats av Börje och Stefan.

Ännu finns möjligheter att söka bidrag från Länsstyrelsen-Jordbruksverket för lagning av band- och stentunar i odlingslandskapet. Vi ansökte för fjärde året och fick pengar i år igen! Denna gång till omsättning av tunen längs Gumbaldekväiar och upp till första ledet, samt återuppsättning av tunen från Gumbalde och upp till den långsgående tunen mitt uppe på backarna. Dessutom sattes en bit om ovanför Botvide, den delen hade blåst omkull i en vårstorm.

Tunarna inspekterades i höstas av Susanne Hallander från Länsstyrelsen, som var mycket nöjd med arbetena. I bidragsbeslutet skrev Länsstyrelsen att kulturlandskapet och hägnadssystemet på Laus backar är öns tåtaste och förnämligaste, varför bidrag till detta är prioriterat. Det är bäst att passa på medan möjligheterna ännu finns kvar, så vi har ansökt om mera bidrag för att i en sista etapp sätta om tunen uppe vid parkeringsplatsen, samt återuppsätta den felande biten under backen mellan Gumbalde och Botvide. Vi har beställt stör av Stig Andersson i Ardre, trolar har vi ännu själva.

8.

Det synnerligen värdefulla samarbetet mellan Socialförvaltningens arbetslag under Anders Petterssons ledning och Lau Hembygdsförening har fortsatt. De har satt om de nämnda tunarna på backarna och har de lagat på kvarnarna, det har tillsammans varit rätt omfattande arbeten.

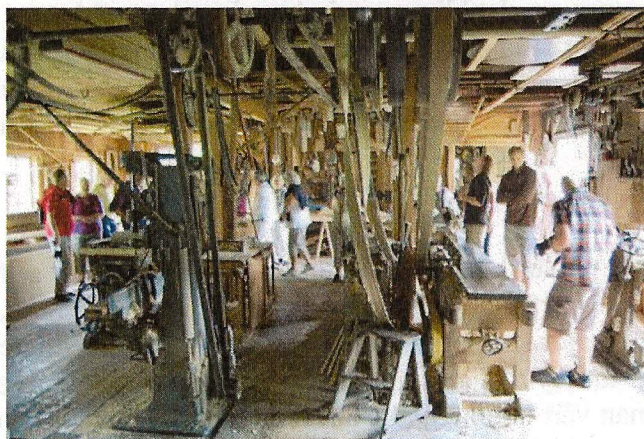
Bla har Hallbjäns kvarn fått ny axel och två nya vingar, Botvide kvarn, vars vingar flög bort i en tidig vårstorm, har fått en helt ny vinguppsättning och på Husarve kvarn har en vinge lagats. Arbetslaget har lovat att återkomma och hjälpa oss med både tunar, nytt spåntak på sockenmagasinet och omklädning av väggarna på lambgiften ovanför Kauparve. Jättebra! Ang lambgiften så tar Tomas Karlsson fram virke efter en virkeslista som Stefan har gjort. För kostnaderna för Arbetslaget, spik mm har vi sökt bidrag hos Länsstyrelsen. Det är tänkt att i år skall grunden och väggarna lagas, nästa år skall det bli nytt spåntak. Det sitter en fin vindflöjel på taket märkt JNL 1894. Var kommer den ifrån? Vem var JNL?

9.

Vägverket trimmar numera bättre runt socknens milstenar än tidigare, så vi har inte behövt göra några arbeten där längre, men skall det vara riktigt fint, så skulle lite finputsning inte skada. Det är viktigt att dessa minnesmärken från det gamla skjutssystemets tid hålls efter. Gotland är det enda länet i Sverige som har ett intakt bevarat vägmätningssystem, upprättat efter det svenska maktövertagandet 1645 och senast förnyat 1840 med nya milstenar på södra Gotland.

10.

Den 30 juli hade Lau hembygdsförening sin årliga bussutflykt, vilken denna gång gick till personer med vitt skilda verksamheter och där varje ägare brann för sin sak. Först besökte vi PO Qvibergs snickarverkstad i Ala, vilken tillkom 1914 och sedan byggdes ut successivt under mellankrigstiden. Här har 3 generationer Qvibergare arbetat och verkstaden används ännu. Det är Gotlands äldsta fungerande verkstad i sitt slag med originalmaskiner och remdrift. Ett eldorado för den teknikintresserade. Det var ett stort nöje att gå runt med PO när han entusiastiskt och värtaligt berättade om alla maskiner och verktyg och visade hur några fungerade.

Resan fortsatte sedan till Stafva gård, där Patrik von Corswant tog emot oss i tornet. Där berättade han på ett filosofiskt vis om gårdens produktion, om världens matsituation, den egna och globala ekonomin och massor av annat. Patrik är en enastående berättare, han har huvudet fullt av idéer och kan verkligen bära fram dem till en publik. Vi såg på tjurarna, saffransodligen, trädgården och mejeriet. Inne på mejeriet tog kocken Mattias Palmqvist över och visade oss lite om hur mejeriet fungerade. Sedan gick vi in i restaurangen, där han hade dukat upp två mycket vackra matbord. Vi fick en synnerligen god lunch, där såsen var helt underbar, men den hade också tagit 18 (!) timmar att koka. Efter maten besökte vi gårdsbutiken, där ostarna gick åt i snabbt tempo.

Efter lunchen åkte vi till Lokatta keramik i Barlingbo, där ägarna Eva och Åke Nobling tog emot oss. Först berättade Eva om deras allmänna verksamhet och sedan om det som engagerat dem mest de senaste åren, nämligen att göra och bränna jättestora skulpturer i keramik på indiskt vis. Sedan fick vi se skulpturerna och höra hur man kunde bygga upp och bränna så kolossala saker. Åke visade deras stora hantering av lera, för såväl eget behov som till avsalu. Hela ladugården var inredd i flera sektioner till en jättestor verkstad, för såväl konventionell som skulptural produktion. Det var imponerande arbeten de höll på med. Dagens sista besök gjorde vi hos Bengt Schönbäck på Hellinge i Sjonhem. Bengt är 91 år och pigg som en mört! Han bör året runt i ett gammalt hus, som moderniserades senast 1787. Det

är ett av Gotlands bäst bevarade 1700-talshus, en s k förlängd parstuga innehållande farstu, vardagsstuga, kök, två kamrar och sal. Alla rum har fungerande eldstäder, särskilt de öppna spisarna är mycket fina. Huset har kanske öns finaste uppsättning med målade väggskåp, inte mindre än 6 stycken. Den marmorerade salen är ett stort praktfullt rum. Vindsvåningen var förr ett magasin och här har Bengt rett in en lägenhet i mycket personlig stil. Han berättade engagerat om sitt snart 60-åriga liv i huset och avslutade med att visa oss båten i ladugården. Det är en 150 år gammal Nordlandsbåt från Norge, som egentligen skulle ha hamnat på vikingamuseum på New Foundland, men som kom till Sjonhem i stället, så långt ifrån vatten som man kan komma på Gotland. Så åkte vi hemåt efter ytterligare en trevlig utflykt och sände en tacksam tanke till ägarna av dagens besöksmål, som så generöst öppnade åt oss.

11.

Efter den hårda vintern med mycket snö och delvis sjöis, var vi oroliga för att bryggan på Skarpholmen skulle ha skadats. Men det visade sig att den var i utmärkt skick. Några arbeten där ute har inte utförts under året, men byggnaderna behöver målas. Det skulle vara en trevlig uppgift ett par dagar i sommar om det blir en period med vackert väder. Föreningsmedlemmar kan övernatta i jaktstugan efter den 15:e juli. Det finns tre sängplatser med utrustning och köket är utrustat med behövliga husgeråd. Bokning skall ske hos Ulla-Britt på Klippstugan på Ljugarn, som också talar om vad som gäller för övernattnig på Skarpholmen.

12.

Lau hembygdsförenings fyr på Storholmen, Storholms-Annike, blinkar så fint åt både sjöfarare och landkrabbor. Robert, som har gått på fyrunderhållsutbildning, har sett till fyren regelbundet. Det har behövts, för lamporna vi fått från Fyrtillsynsföreningen visade sig vara av usel kvalité, Robert har fått byta många gånger. Iom att Sjöfartsverket reparerade upp Annike i perfekt skick innan vårt övertagande, har hon inte medfört något annat arbete för oss än glödlampsbyte. En planerad båtutflykt till Skarpholmen och Gräsholmen måste tyvärr ställas in pga av alltför blåsig väder. Varför skall det alltid blåsa i mitten av augusti?

13.

Planerna på en minneslund norr om Lau kyrka vid gården på kastalens västra sida får vänta ännu en tid på att förverkligas, det finns inte pengar till det i år. Vi har inte hunnit leta efter den medeltida brunnen till prästgården utanför kyrkogårdsmuren på norrsidan nära järngrindarna. Det är uppfyllt med ganska mycket jord där, så det måste till en grävmaskin om man skall kunna undersöka var brunnen ligger. Många av askarna runt kyrkogården har askskottssjuka. De sämsta träden har tagits bort och kommer att ersättas av lindar, som inte har några kända sjukdomar. Övriga träd har klappats av Olof och Katarina Söderström, även de vid kastal- och prästgårdsruinen, det ser riktigt prydligt ut.

Lau kyrka restaurerades hårdhänt i slutet av 1950-talet. Blå tog man bort den gamla orgeln, som stod nere vid den öppning som skulle ha lett in till tornrummet. Några pengar fanns inte avsatta till en ny orgel. Då plockade man ihop delar från olika ställen, blå lånade man pipor från 1599 års orgel i Visby domkyrka. Man satte ihop dessa delar till en ny orgel och byggde ett konstigt och opassande orgelhus kring det hela. Orgeln blev inte heller lyckad ljudmässigt.

När Visby domkyrka nu ville ha tillbaka sina utlånade pipor, blev orgeln i Lau funktionsoduglig. Ekonomiska medel avsattes från Kyrkoantikvarisk Ersättning till en ny orgel i Lau med återanvändande av vissa äldre delar. Under året har Sveriges mest kände orgelbyggare Thomas Svenske tillsammans med sin son Christoffer byggt en ny orgel till Lau. Orgeln har givits klassisk utformning och kommer att bli en stor prydnad för kyrkan. Hantverket är helt fantastiskt, både vad gäller stomme, utformning, träbehandling med intarsia i olika träslag och vad gäller pipor och hela den för en oinsatt komplicerade mekaniken.

Orgeln har Principal på 8 fot, Gedakt 8 fot, Fugara 8 fot, Octava 4 fot, Spetsflöjt 4 fot, Quinta 3 fot, Octava 2 fot. Mixtur Gedakt 8 fot, Flöjt 4 fot, Cornet Subbas 16.

Orgeln invigdes i december, men har därefter justerats flera gånger av Thomas Svenske, bl a pga den besvärande fukten i kyrkan. I vår skall orgelhuset målas. Man planerar för en orgelkonsert, så att alla skall kunna njuta av orgelns fullständiga register, men tid för detta är ännu inte bestämt.

14.

Vår socken tilldrar sig som vanligt stort intresse och många besökare har under det gångna året besökt kyrkan, Hantverksbodi i fd skolan, kulturstigen på Lausbackar, gravfältet Bandeläins Täppu, badstranden och inte minst Lau Kälðu med sitt goda vatten.

15.

Hembygdskvällen den 13:e juli fick konkurrens av fotbolls-VM, men vi gladdes åt att ändå drygt 30 personer ville komma. Efter välkomsthälsning av Stefan berättade Kerstin Bendelin på Hallbjäns om sitt textilföretag Jordnära. På ett mycket trevligt sätt redogjorde Kerstin för klädfirmans 28 åriga historia, hur firman som nu är aktiebolag växt år för år och nu säljer c:a 5.000 plagg om året i såväl egna butiker på Gotland och fastlandet, som genom återförsäljare

och postorder. Kontor och verkstad ligger i När gamla skola, men skall flytta till Botels, Kerstin och Kaj har köpt fd Hanssons part där. Olika sömmerskor syr upp plaggen i egna verkstäder. Alla tyger är numera ekologiskt framställda och klädmockellerna och mönstren som Kerstin tar fram är tänkta att vara gångbara i flera år. Kerstin hade tagit med olika kläder som kvällens mannekånger Lotta Hanell, Anna Jutehammar och Gunnar Mannervik under stort jubel visade upp gående runt salen medan Kerstin berättade! Detta var en höjdare!

Sedan följde sedvanlig kaffedrickning med trevliga samtal runt borden. Efter kaffe redogjorde Anders Wästlund på Husarve för det planerade fiberkabelprojektet i socknen. Det gamla telenätet med kopparkablar har tjänat ut och måste ersättas med ett nytt fibernät. Efter avregleringen av telemarknaden är alla operatörer likställda och det finns inget 'Televerket' som bygger det nya nätet. I storstäderna kan 'marknaden' göra operatörerna intresserade men här på landet får vi ordna det själva, men vi har bra stöd av regionens satsning Bredband Gotland. I dagsläget är c:a 40 socknar igång med bredbandsprojekt i olika stadier. 94 % av Lauborna har sagt sig vara intresserade av att gå med. Lau Fiber Ekonomisk Förening bildades den 29 februari med Anders Wästlund som ordförande, Roger Olsson sekreterare och Johan Franzén kassör. Offerter på arbetet har kommit in, nu skall hela arbetet planeras noga och 2013 kommer det att genomföras.

16.

Strandboden vid Masarbods fiskeläge har också detta år tjärstrukits av medlemmar i Tutens fiskelägesförening. Taket behöver nog strykas i år igen. Stefan har skrivit rent inventarieförteckningen med bilder på alla föremål i boden, ett par objekt har tillkommit, bla ett fint ljuster som Allan Larssons farfar Henry Larsson på Botels har smitt. Förteckningen finns i en pärm, men det behövs ännu några kompletterande uppgifter till texterna, så pärmen är inte riktigt klar.

17.

Jacob Karlssons, Fäi-Jakås, grav, har skötts under säsongen av Evy Larsson.

18.

Det är tradition att Lau hembygdsförening tänder en vårdkase på originalplatsen på Vardbjärg varje vinter. I år genomfördes detta evenemang på kvällen den 7 mars i kallblåsig vädert med några minusgrader. Trots det kom det 25 personer, vilket vi är mycket glada för. Robert och Börje hade satt upp kasen ett par dagar i förväg. Börje ordnade en liten eld bredvid kasen, så att Ulla-Britts varma korv kunde bli varm. Det var en mycket trivsamt kvällsstund trots bister vädert och vi hoppas att sockenbor vill komma även nästa år när det blir kase.

19.

Lau hembygdsförenings hemsida på adress: www.lau.se sköts av Anders Wästlund och har Stefan som huvudtextskrivare. Anders har arbetat jättemycket med att förnya hemsidan och göra den informativ, trevlig, vacker och aktuell. Under just "Aktuellt" talas det om vad som har skett och kommer att ske. Ett omfattande bildmaterial över hembygdsförenings aktiviteter läggs ut successivt. Lauborna är välkomna att mejla bilder till Anders, anders@wastlund.biz, som man tycker är allmänt intressanta för socknen. Gamla bilder med nya texter på bla kyrkan och prästgårdsruinen har nyligen lagts ut. Tanken är att vi på sikt

skall få ett gemensamt bildarkiv här. På hemsidan kan man bland mycket annat läsa hembygdsföreningens alla verksamhetsberättelser ända från starten, de är som en liten historiebok. Stefan håller på med små artiklar om Lau ur olika perspektiv, bla går det att läsa en artikel om de sedan länge försvunna gårdarna i socknen, de var lika många i antal som dagens gårdar. Gå in på hemsidan och läs och se på bilderna och kom gärna med synpunkter till Anders eller Stefan!

Lau hembygdsförening har också ett arkiv, vilket är inrymt i ett litet källarrum i före detta skolan. Här finns en mängd handlingar rörande socknen bevarade, bla inlagda i ett gammalt kassaskåp. Här finns till exempel Skifteskartan med tillhörande böcker. Den som är intresserad kan komma dit och läsa, det finns ett litet bord och två stolar och värmen är alltid på. Nyckel kan lånas av Gittan.

20.

Masse Klintbergs bildmaterial finns numera tillgängligt via hemsidan. Klicka på "Lau socken" på menyraden, gå till "Masse Klintbergs bilder" och klicka där och när Masse-sidan kommer upp, gå längst ner på den och klicka på "www.kultarvgotland.se". Då kommer Masses alla bilder upp som miniatyrer. Dubbelklicka på den bild du vill se på, då kommer den upp i förstoring. Under bilden står "Visa bild med beskrivning", dubbelklicka på den texten så kommer förutom bilden även den tillhörande texten upp som Stefan har skrivit. Sammanlagt är det flera hundra sidor texter till Masses samtliga bilder från Lau. Genom att klicka på pilen uppe i vänstra hörnet kommer man tillbaka till miniatyrbilderna och kan välja en ny bild. Till höger om miniatyrbilderna finns en ruta där det står "Titel" ovanför. Klicka i rutan och skriv sedan tex "Masrä" och klicka sedan på rutan "Verkställ", då kommer alla bilder från Mattsarve upp. Det är viktigt att skriva namnet på Masses sätt, annars funkar det inte, Masses stavningssätt ser du under bilden om du först har klickat på den. De bilder vi ser är ännu kopior på kopiorna, bildkopieringen av originalglasplåtarna har inte kunnat göras iom att ägoförhållandena till bilderna inte är lösta. Det här är en början, det finns otroligt mycket vi i framtiden skulle kunna göra med utgångspunkt från Masses bilder.

21.

Den 13 juni ordnade hembygdsföreningen en cykelutflykt i socknen under ledning av Stefan Haase. Omkring 25 medlemmar och tre hundar samlades med cyklar och kaffekorg vid Kluckartäppu. Stefan hade med sig några kopior på Masse-bilder från några miljöer längs

början på cykelvägen över backarna. Nedanför Bogs backe vid Käldeväiar mötte Smissborna upp.

Deltagarna cyklade till Hagakrar nedanför grottan Godugnen och tittade ut över markerna ner till sjön. Stefan berättade att här nere i svackan, vilken heter Snäckgårde, låg under vikingatiden och tidiga medeltiden en mycket stor lagunhamn med tillhörande handelsplats. Denna hamn blev troligen förstörd av de stora Gudrun-lik stormarna, som drog fram omkring år 1300. Cykelfärden gick vidare ner till Botvide änge, där man kan se de tydliga lämningarna av kajskoningar och länningar efter hamnen. Här har tyvärr inte gjorts några arkeologiska undersökningar, så man vet inte mycket om hur stor handelsplatsen var.

Färden gick vidare ner till stranden och längs denna bort till gamla badplatsen. Där hamnen haft sitt utlopp blommade det synnerligen rikligt med gula svärdsiljor (buckliljor på gotländska). Kosan styrdes vidare till grinden till f d Snausarbods fiskeläge. Här slog alla sig ner i gräset och intog matsäcken under trevligt samspråk. Efter kaffetåren gick man fram till platsen där fiskeläget legat. Ännu kunde man tydligt se omkring 15 länningar med rejäla stenrader, mellan vilka man förr drog upp båtarna. Man kunde ovanför också se stenar, vilka troligen varit grundstenar till de strandbodar som fanns här. När det grundade upp här för drygt 100 år sedan, flyttade man fiskeläget till udden Tuten längre nordost ut, där man byggde Masarbods fiskeläge. Här vid Snausarbod njöt alla en stund av den vackra försommarkvällen, varefter man cyklade hem, men med det uttalade önskemålet om att en liknande cykeltur gör vi till hösten!

22.

Den 18 september ordnade hembygdsföreningen sålunda en ny cykelutflykt, denna gång i Masse Klintbergs fotspår. 11 deltagare samlades med cykel och kaffekorg vid Kluckartäppu. Stefan hade dragit ut kopior på Massebilder från hus och miljöer Bjärgeskväiar runt. De första bilderna var tagna alldeles intill Kluckartäppu och visade bla lärarinnebostaden som låg intill Bjärgeskväiar dåvarande sträckning. Ingenting av dessa miljöer finns kvar idag.

Sedan cyklade gruppen till Bjärgeskväiar mynning söder om Hallbjäns och såg på bilder från den torpbebyggelse som funnits här, varav vissa bitar ännu finns kvar. Det blev givetvis prat om vilka som bott i husen och vad de levde av, bla Nils Södergren, som hade en synnerligen säregen kvarn strax intill vägen. Vid Bjärges såg vi på bilder från den rivna gårdsparten som legat intill Andreas Tjernelds part. Andra bilder visade hur man byggde om Andreas' ladugård från ag- till halmtak och hur Helanders ställe såg ut när det var skomakarebostad.

Därefter cyklade vi till Stefans part av Bjärges och såg på bilderna därifrån och jämförde med hur det såg ut nu, det var ganska lika. Kaffekorgen intogs i trädgårdsmöblerna vid stenvuren intill grönsakslandet, där det var lite lä denna kalla och blåsiga dag. Sedan cyklade man vidare och såg hur Kerstin Olssons part såg ut för 100 år sedan och därefter hur Per Häglunds vackra lilla gård såg ut, varifrån endast gårdslönnen finns kvar. Det finns väldigt mycket att se i vår socken, mycket tack vare Masse Klintbergs rika bildmaterial. Vi bestämde att göra en liknande cykelutflykt i sommar, så att de fritidsboende i Lau med omnejd kan vara med.

23.

Studiecirkeln har just avslutat grovinsamlingen av alla ägonamn i Lau med tillhörande beskrivningar från skifteskartan. Alla dessa områden skall nu överföras till dagens karta, färgläggas och alla namn skall skrivas ut. Sedan skall detta läggas ut på hemsidan, så att alla

Lauboar och andra kan se vad egna och andras marker heter och man kan då skriva ut de kartutdrag man är intresserad av. Det är många spännande namn som kommit fram, tex från försvunna gårdar som "Sandkvie änge" och "Risviers hage". Vissa namn kan var flera tusen år gamla, som vårt sockennamn tex och då får vi inte glömma bort dem nu!

24.

Den 2 december 2011 avled Ove Silvén i en ålder av nära 92 år. Ove bodde i Lau under 25 år och blev en hängiven sockenbo. Det var han som tog initiativ till att Lau hembygdsförening bildades 1994, genom att under många år leda en hembygdscirkel, vilken studerade socknen ur många synvinklar. Ove såg bla till att gravfältet Bandeläins Täppu röjdes, grävdes ut som en studiecirkel i arkeologi och därefter restaurerades, vilket har medfört att Lau fått en omtyckt besöksplats. Ove var kunnig i mycket, drivande men med en försynt framtoning. Han var en gladlynt sällskapsmänniska som uppskattade mat och dryck. Vi som fick förmånen att lära känna honom saknar honom mycket.

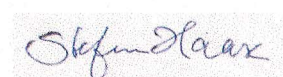
25.

Ekonomi: Årsmötet beslutade att medlemsavgiften skall vara 50 kr för enskild och 100 kr för familj. Lau Hembygdsförening har haft en omsättning på 263.279 kr. Föreningen har erhållit 100.980 kr i januari i år från Jordbruksverket för lagningen av tunarna på Laus Backar förra året. Lau hembygdsförening har en god ekonomi. De pengar som finns på kontot är tänkta att huvudsakligen sparas för att användas till framtagning av en ny sockenbok, något som är väldigt dyrt.

Lau Hembygdsförening har en försäkring som täcker in all dess verksamhet med fullgott skydd. Föreningen har ett bankkonto i Sparbanken Gotland och ett i Swedbank. Vid betalning av medlemsavgiften, använd bankgiro 659-3925 till Sparbanken Gotland, var noga med att ange ditt namn och att det gäller Lau hembygdsförening

Till sist framför styrelsen ett varmt tack till föreningens bidragsgivare Jordbruksverket, samt till Ove Silvén's anhöriga, som generöst lät hembygdsföreningen bli gåvomottagare i samband med Oves begravning. Vi vill också tacka alla enskilda som genom Lau Hembygdsförening arbetat för vår bygd.

Lau den 25 mars 2012.

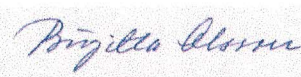
Stefan Haase
ordförande

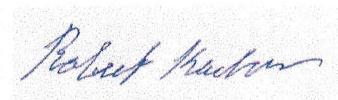
Ulla-Britt Lindén
kassör

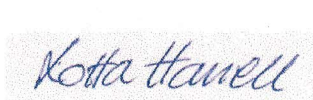
Börje Skogström
vice ordförande

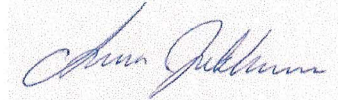
Birgitta Olsson
sekreterare

Robert Karlsson
ledamot

Lotta Hanell
ledamot

Anna Jutehammar
ledamot